

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON

KANTONALNI SUD U TUZLI

Broj: 33 0 P 093851 24 Gž

Tuzla, 10.02.2025. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Fahire Alić, kao predsjednika vijeća, Verice Jović i Alme Mujčinović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužiteljice I.D. udove P., iz Ž., ..., zastupana po punomoćniku Huseinu Salkanoviću, advokatu iz Živinica, protiv tuženog RMU „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik, zastupan po punomoćniku Š.B. radniku tuženog, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužiteljice izjavljenoj protiv presude Opštinskog suda u Živinicama, broj: 33 0 Rs 093851 22 P od 22.04.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 10.02.2025. godine, donio je sljedeću,

P R E S U D U

Žalba se odbija i prvostepena presuda potvrđuje.

Tužiteljica se odbija sa zahtjevom za naknadu troškova žalbenog postupka.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom stavom prvim izreke, odbijen je u cijelosti tužbeni zahtjev tužiteljice kojim je tražila da se obaveže tuženi da tužiteljici isplati na ime štete na njenoj imovini i to: za porodičnu kuću sagrađenu na parceli k.č. broj 614 stambeni objekat iznos od 79.657,42 KM; za pomoćni objekat- garažu iznos od 10.396,65 KM; za pomoćni objekat - WC iznos od 333,84 KM; za građevinsko zemljište (k.č. br. 613 i 614 K.O. ... u ukupnoj površini 3073 m²) iznos od 106.817,48 KM i za bunar iznos od 1.650,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 03.11.2022. godine kao dana podnošenja tužbe pa do konačne isplate, kao i da joj naknadi troškove postupka sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja pa do isplate, a sve u roku od 30 dana od dana donošenja presude pod prijetnjom izvršenja“.

Stavom drugim izreke, obavezana je tužiteljica da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude.

Protiv navedene presude blagovremeno se žali tužiteljica iz svih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“, broj: 53/03, 73/05, 19/06, 98/15 - u daljem tekstu skraćeno: ZPP), sa prijedlozima kao u žalbi.

Žalba nije osnovana.

Postavljeni tužbeni zahtjev kao u izreci pobijane presude tužiteljica je zasnivala na činjeničnim tvrdnjama da je vlasnik i posjednik nekretnina označenih kao k.č. br. 613, zv. „...“, oranica njiva 6 klase, u površini od 2514 m² i k.č. broj 614, zv. „...“, kuća i zgrada u površini od 110 m² i dvorište u površini od 449 m², na kojim nekretninama se nalazi porodična kuća, pomoćni objekat - garaža, WC i bunar, sagrađeni tokom

1974/75. godina, koje nekretnine se nalaze u okviru eksploatacionog rudnog polja koje je proglašeno 1963. godine; da tuženi u neposrednoj blizini nekretnina tužiteljice izvodi rudarske radove, te da su rudarski radovi tuženog i miniranje poremetili prirodni režim podzemnih i površinskih voda i rastresli zemljište što je dovelo do stvaranja klizišta i rušenja porodične kuće i pomoćnih objekata tužiteljice i da su rudarski radovi tuženog uzrok nastanka štete na nekretninama tužiteljice.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude prvostepeni sud je ocjenom izvedenih dokaza (član 8. ZPP), u relevantnom utvrdio:

- da je tuženi eksploataciju uglja na predmetnom prostoru vršio po osnovu rješenja o odobravanju eksploatacionog polja iz 1963. godine - rješenje Sekretarijata za industriju i građevinarstvo Izvršnog vijeća NR BiH Sarajevo, broj: 16-158-1/63 od 21.01.1963. godine;

-da je tužiteljica vlasnik i posjednik sa 1/1 nekretnine označene kao k.č. br. 613 zv. „...“ u naravi oranica, njiva 6 klase, površine 2145 m² upisane u Pl. broj 45 K.O. ... i zk. ul. broj 341 K.O. ... i nekretnine označene kao k.č. broj 614 zv. „...“, u naravi kuća i zgrada površine 110 m² i dvorište površine 449 m², upisane u Pl. broj 45 K.O. ... i zk. ul. broj 619 K.O. ...;

-da, a kako to proizilazi iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Muhameda Abadžića na parceli k.č. broj 614 nalazi se stambeni objekat - kuća, spratnosti prizemlje + potkrovlje, dok se na parceli k.č. br. 613 nalazi pomoćni objekat garaža sa ostavom, spratnosti prizemlje i zidani vanjski WC, da između parcele k.č. br. 613 i k.č. br. 614 nema ograde i da iste na terenu predstavljaju jednu cjelinu, da se prilaz predmetnim parcelama ostvaruje preko parcele k.č. broj 1063 KO ... zv „...“ u naravi nekategorisani put površine 15853 m² koji je u katastarskom operatu upisan kao Javno dobro put sa dijelom 1/1; da se predmetne nekretnine k.č. broj 614 i k.č. broj 613 nalaze u obuhvatu eksploatacionog rudnog polja; te se vještak izjasnio da je uvidom u izvod iz prostornog plana opštine Živinice broj 04/4-19-3480/2023 od 11.05.2023. godine zaključio da su parcele k.č. broj 613 i k.č. broj 614 prema prostorno planskoj dokumentaciji građevinsko zemljište;

-da je prvostepeni sud dana 14.11.2023. godine obavio uviđaj na licu mjesta u prisustvu punomoćnika stranaka, tužiteljice i vještaka geodetske i geološke struke kada je izvršena identifikacija predmetnih nekretnina, te je konstatovano da se predmetne nekretnine nalaze u naselju ..., kojem naselju se pristupa sa lokalnog puta koji vodi za ... i ..., a na koji put se pristupa sa magistralnog puta Živinice – Banovići; da je na nekretnini označenoj kao k.č. broj 614 izgrađena porodična kuća – prizemlje i potkrovlje u kojoj niko ne živi jer je ulaz zarastao u trnje i travu i razne loze te se vidi da u kući duže vrijeme niko nije ulazio, da je krov na kući oštećen po izjavi tužiteljice od vjetra, da je prednji spoljašnji dio kuće u lošem stanju, lamperija u potkrovlju kuće istrošena i pokidana, da je po izjavi tužiteljice stambeni objekat izgrađen 1972. godine bez građevinske dozvole, da je u sjevernom djelu parcele izgrađen vanjski zidani WC, da se u blizini kuće nalazi bunar sa betonskom pločom te otvaranjem poklopca vidi se da ima vode u bunaru, da se na parceli ne uočavaju voćnjak niti bilo koja druga stabla, te da po izjavi tužiteljice u kući ne živi oko 20 godina, s tim da je prije 10 godina živio podstanar, da je na k.č. broj 613 izgrađen prizemni pomoćni objekat sa garažom i ljetnjom kuhinjom zidan blokom - siporeksom prekriven crijepom, te da su sve prostorije prazne;

-da iz nalaza i mišljenja vještaka geološke struke Amira Jahića slijedi da je obilaskom i pregledom parcela tužiteljice utvrdio da je ista subhorizontalna sa blagim nagibom prema sjeveru i sjeveroistoku, da se na parceli ne uočavaju oštećenja u vidu depresija, kidanja i razvlačenja materijala, da je na parceli urađen bunar, po izjavi

tužiteljice voda iz bunara koristila se za potrebe domaćinstva u toku stanovanja te da je nivo vode tokom prethodnog perioda bio oko 3 metra ispod površine terena, a trenutno je nivo vode na dubini od oko 8 metara, da se do parcele tužiteljice nalazi parcela tuženog na kojoj je sagrađena trafostanica, a sa sjeverne strane neposredno ispod trafostanice urađen je put za tešku mehanizaciju čija je uloga prevoz otkopnog materijala, a neposredno ispod parcele u kojoj je trafostanica urađena, urađen je bazen za prihvatanje vode iz potoka, da je bazen zemljani iz koga se voda dalje transportuje korugiranim cijevima; Vještak je nadalje dao mišljenje da pregledom parcele tužiteljice nije evidentirao vidljiva oštećenja zemljišta, a na pitanje da li je zemljište sada pogodno za građenje, vještak se izjasnio da zemljište s obzirom da je sa sve tri strane okruženo rudarskim radovima velikog obima, da bi gradnja stambenih objekata u ovakvim sredinama bila praktično potpuno neopravdana i sa aspekta kvaliteta života kao i mogućnosti dobijanja dozvole za gradnju od strane nadležnih institucija.

Polazeći od navedenog činjeničnog utvrđenja, pravilno je prvostepeni sud odlučio kada je odbio kao neosnovan postavljeni tužbeni zahtjev tužiteljice nalazeći da tužiteljici ne pripada pravo na naknadu štete na predmetnim objektima, jer da je u skladu sa odredbom člana 74. stav 1. Osnovnog zakona o rudarstvu („Službeni list FNRJ“, broj 26/59) koji je važio u vrijeme kada je tužiteljica gradila, stambeni objekat, pomoćni objekat -garažu WC i bunar, tužiteljica bila dužna pribaviti mišljenje rudarskog preduzeća o mogućnosti podizanja građevinskih objekata na tom lokalitetu, odnosno da je prema odredbi člana 22. stav 1. Zakona o izgradnji stambenih i gospodarskih objekata na selu („Službeni list R BiH“, br. 48/62), za izgradnju stambenog objekta i pomoćnih objekata bila u obavezi pribaviti i odobrenje za građenje, kakva obveza je bila propisana i Zakonom o prostornom uređenju SR BiH („Službene novine SR BiH“, br. 13/74).

Dakle, kako su stambeni objekat, pomoćni objekat - garaža, WC i bunar (prilikom obavljanja uviđaja na licu mjesta dana 14.11.2023. godine tužiteljica izjavila da je stambeni objekat građen 1972. godine bez građevinske dozvole, dok se saslušala kao parnična stranka izjasnila da je stambeni objekat, kao i bunar građen 1974. godine, a u činjeničnom supstratu tužbe tužiteljica je navela da su stambeni objekat, pomoćni objekti garaža, WC i bunar sagrađeni tokom 1974/1975 godinu), sagrađeni nakon uspostave eksploatacionog polja bez pribavljenog mišljenja rudarskog preduzeća i bez građevinske dozvole, kada se takvo odobrenje tražilo po zakonu, to je takvim propustom tužiteljica preuzela rizik za eventualnu štetu, zbog čega ne postoji ni odgovornost tuženog za nastalu štetu na stambenim i pomoćnim objektima tužiteljice u smislu odredbe člana 173. i 174. ZOO, pa se slijedom toga ni žalbom tužiteljice ne može dovesti u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude. Zbog toga je bez uticaja na pravilnost i zakonitost pobijane presude pozivanje žalbe da je sada važećim Zakonom o građenju FBiH („Sl. Novine FBiH“ broj 55/2002, objavljen 06.11.2002. godine) odredbom člana 30. propisano da za bunar nije potrebno odobrenje za građenje, pa da tužiteljici pripada pravo na naknadu štete za bunar, jer žaliteljica zanemaruje da se ovaj zakon primjenjuje tek od dana stupanja na snagu istog, a isti zakon je stupio na snagu 14.11.2002. godine, i da ovaj zakon i nije bio na snazi u vrijeme gradnje bunara za koji tužiteljica potražuje štetu.

Suprotno navodima žalbe žaliteljice, pravilno je prvostepeni sud postupio kada je odbio kao neosnovan postavljeni tužbeni zahtjev za naknadu štete za građevinsko zemljište označeno kao k.č. broj 613 i k.č. broj 614. Ovo stoga što iz nalaza i mišljenja vještaka geološke struke Amira Jahića, a na koji nalaz parnične stranke nisu

prigovarale slijedi da je pregledom parcela tužiteljice utvrdio da na parcelama tužiteljice nisu evidentirana vidljiva oštećenja zemljišta odnosno na parcelama se ne uočavaju oštećenja u vidu depresija, kidanja i razvlačenja materijala, iako se izvode rudarski radovi na udaljenosti od 150 metara od parcela tužiteljice, a teren oko predmetne parcele je degradiran zasjecima u glinama i stjenskoj masi koja predstavlja geološki supstrat.

Prema tome, iz izvedenih dokaza ne proizilazi da je oštećeno zemljište (nekretnine) tužiteljice koje se nalazi u obuhvatu eksploatacionog polja, a pogotovo ne proizilazi da se radi o totalnoj šteti koja šteta podrazumijeva da je zemljište do te mjere oštećeno, da se ne može više upotrebljavati za svoju namjenu, zbog čega je pravilno prvostepeni sud postupio kada je zahtjev tužiteljice za naknadu štete na zemljištu odbio kao neosnovan. To što se vještak geološke struke Amir Jahić izjasnio da budući da je teren oko predmetne parcele degradiran i da bi građenje objekta u ovakvim uslovim bilo neopravdano sa aspekta kvaliteta života, samo po sebi, u situaciji kada se isti vještak izjasnio da se na parcelama tužiteljice ne uočavaju oštećenja u vidu depresija, kidanja i razvlačenja materijala, nije dovoljno za osnovanost žalbenih tvrdnji da je građevinsko zemljište obezvređeno i da je tužiteljica ograničena u vršenju vlasničkih prava jer joj je onemogućena gradnja, a tokom postupka tužiteljica i nije tvrdila ni dokazivala da je imala namjeru da sada nešto gradi na zemljištu, pa da joj je to onemogućeno i uskraćeno. Ovo tim prije što tokom prvostepenog postupka tužiteljica i nije dokazivala da je predmetne nekretnine pokušala da proda pa da joj je zbog uticaja rudarskih radova ponuđena manja kupoprodajna cijena u odnosu na stvarnu tržišnu cijenu, niti da je bilo potencijalnih kupaca koji su joj zbog blizine i uticaja rudarskih radova nudili manju cijenu ili odustali od kupoprodaje zbog blizine rudarskih radova.

Zbog toga je neprihvatljivo istrajavanje žalbe na navodima da je tužiteljici prouzrokovana šteta prekomjernim radnjama tuženog (koje činjenice tokom prvostepenog postupka nisu dokazane relevantnim dokazima), da je tuženi izvršio faktičku eksproprijaciju i ugrozio pravo vlasništva tužiteljice do te mjere da su totalno uništeni objekti i obezvređeno građevinsko zemljište, kao što je neprihvatljivo i istrajavanje žalbe na navodima da je došlo do povrede prava na imovinu jer nije uspostavljena pravična ravnoteža između javnog i privatnog interesa i da je time došlo do povrede odredbi Evropske konvencije. Tužiteljica zanemaruje da je tuženi eksploataciju uglja na tom području vršio po osnovu rješenja o odobravanju eksploatacionog polja iz 1963. godine, da je predmetne objekte gradila nakon proglašenja eksploatacionog polja i bez saglasnosti rudnika i bez odobrenja nadležnog organa (građevinske dozvole) kada se takvo odobrenje tražilo po zakonu, pa je takvim propustima preuzela rizik za eventualnu štetu, a niti je tužiteljica dokazala da je sada htjela da gradi na predmetnom zemljištu pa da je pretrpjela štetu (i koju štetu) jer joj je onemogućena gradnja, budući da se zemljište nalazi u rudnom polju za koje važi poseban režim gradnje.

Radi izloženog valjalo je primjenom odredbe člana 226. ZPP, žalbu odbiti i prvostepenu presudu potvrditi.

Primjenom odredbe člana 397. a u vezi sa odredbom člana 386. ZPP, ovaj sud je odbio zahtjev tužiteljice za naknadu troškova žalbenog postupka budući da tužiteljica nije postigla uspjeh u žalbenom postupku.

Predsjednik vijeća
Fahira Alić, s.r.